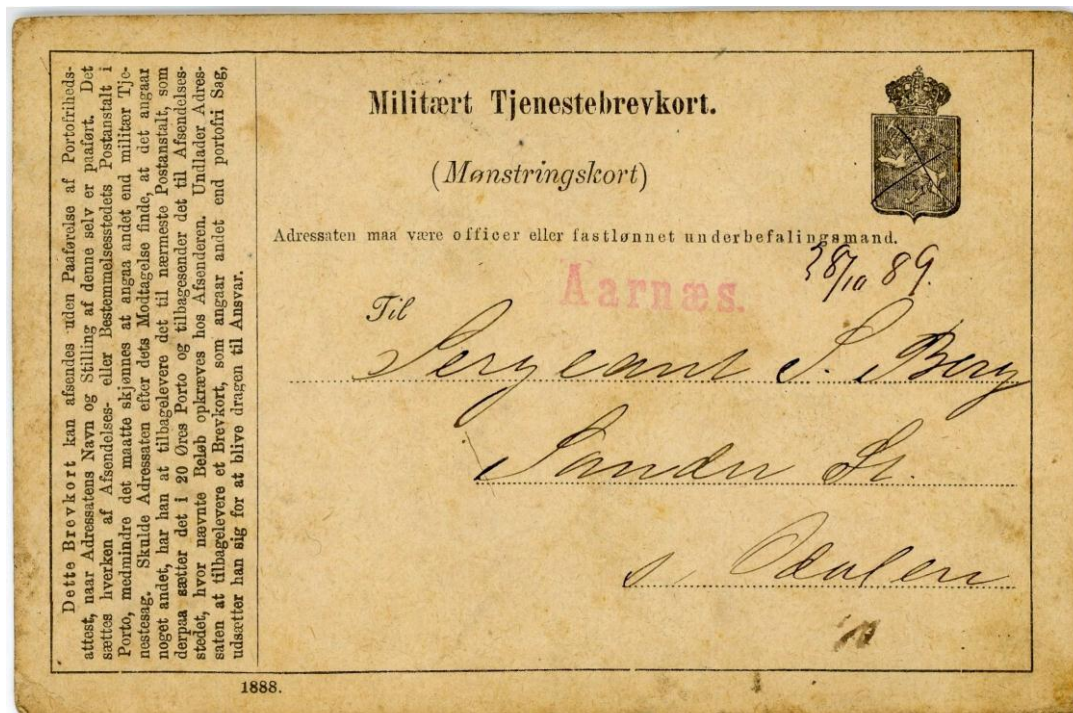


AARNÆS – med linjestempel som reservestempel i 1889

Av Arvid Løhre

På SKANFILs storauksjon 182 i midten av april, dukket det opp et militært tjenestebrevkort som fanget min interesse. Det var plassert under Hjemstedsfilateli, Oslo og Akershus, og var beskrevet slik:

«AARNÆS. Rødt linjestpl. På Mil. Tjenestebrevkort, hånddatert 1889. Slitasje, men uvanlig, kuriososa?»



Illustrasjonen viste et litt «slitent» og småflekket Militært Tjenestebrevkort. / (Mønstringskort), påført et blekrødt linjestempel «Aarnæs.» Ved siden av stempelet er det skrevet en datering «28/10 89.». I tillegg er det satt et blekkryss over riksvåpenet, som om det skulle være annullering av et frankeringspåtrykk.

Kuriosa er beskrevet i ordboka som noe merkelig, underlig, rart. Med en slik beskrivelse tenker vel mange at dette knapt nok har noen postal betydning. Et eller annet påfunn fra de militære, kanskje?

Noen tar nok likevel og sjekker Norgeskatalogen Postal, og finner ut at Aarnæs poståpneri i Akershus ble tildelt enningsstempel i 1868, og at de fikk nytt stempel i 1892? Ikke noe som underbygger mistanken om at dette er noe annet enn kuriososa, med andre ord.

Betydningen av tilgang til god litteratur kan aldri understrekes nok. Jeg gikk til Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr. 5, mai/juni 1988. Der finner jeg Anders Langangens artikkelserie Norske poststempler del 17, reparasjoner 1888-1890.

Og der står det at det for datostempel AARNÆS, med overordnet postkontor Kristiania, ble sendt en regning fra gravøren 31.10.1889. Det gamle enningsstempelet ble både dypere gravert, og 20 eldre talltyper ble omgravert!

Dermed er det bevist at dette ikke er kuriosita, men et svært sjeldent hjelpestempel brukt noen oktoberdager i 1889 ved dette poståpneriet. I følge statistikkårboka ble det sendt 16.700 brev fra Aarnes (ned denne skrivemåten) i Øvre Romerike Fogderi i 1889. Det skulle bli mellom 45 og 46 brev om dagen fordelt på 365 dager. Se selv:

http://www.ssb.no/a/histstat/nos/nos_iii_115.pdf

Hvor mange dager var det i bruk, hvor mange brev er bevart? Jeg er iallfall godt fornøyd med at jeg tok i litt og fikk tilslaget på dette objektet.